

Előfizetési árak:

están vagy hárhoz küldve:

Egész évre. 20.— kor.

Félévre . 10.— kor.

Negyedévre 5.— kor.

Egy hónapra 1.70 kor.

Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Hirdetések díja:

Egy □ cm. területenként 8 fillér.
Nyitlór és magánérdekü közlemények soronkint 40 fillér.

Megjelenik minden nap, az ünnepek és vasárnapok kivételével.

Szerkesztőség: Kossuth-utca 13.

Ide küldendők a lap szellemi részét illető közlemények.

Felolós szerkesztő:

Dr. Orbán József.

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13.

Előfizetés, hirdetés és magánérdekü közlemények felvétele.

Egy hirhedt erkölesbiróság.

Debreczen, decz. 14.

A néppárt a „Népszava“ címü lapnak egy inkriminált czikkelye ötletéből, mint a páva, ismét sátoroztatta az erényét, az összeférhetlenség magas ör helyéről gazdasági, erkölesi hadiszemlélet tartott a többség felett a képviselőházban. Azt a benyomást akarta előidézni, mintha a szabadelvü pártban az anosmia tört volna ki, mintha ott jó sokan elvesztették volna szaglási érzéküket a tisztesség iránt, mintha ezért aztán gazdasági válsalatoknál, amennyiben azok jó dusan jövedelmeznek, csupán a „non olet“ elvéhez alkalmazkodnak.

Valamint az anosmia betegség, azonképen betegség a hyperaesthesia is, mely még a legtisztább levegőben is a legrosszabb szagokat érzi; biztos tünete az annak, hogy a hyperaesthesiás embert mély organikus elváltozások szállták meg, előbbi betegség létezése mellett egy jel sem szól, a második betegség jelenlétét nagyon sok és csalhatatlan jel bizonyítja.

Ha a szabadelvü párt a mostani összeférhetlenségi törvény fennál-

lása óta nem követte volna mindig ugyanazt a gyakorlatot, hogy egy képviselőnek sem szabad olyan üzleti vonatkozást fentartania, amely korlátozza politikai függetlenségét; ha nem gyakorolta volna a szabad elvü párt ezt az eljárást egyenlően úgy a hiveivel; mint politikai ellenfeleivel szemben, ha az összeférhetlenségi bizottságnak független, ellenzéki tagokból is összeállított birósága, melyet a rendszeresen üzött, üres gyanusítások és följelentések, főleg a szabadelvü párt tagjai ellen, majdnem szakadatlan működésben tartottak, ha ez a biróság minden már elintézett esetben — és bizony a legtöbbet elintézte már — ugyszólván kivétel nélkül ki nem mondta volna, hogy törvény szerint a bejelentések közül egy sem helytálló és ha nagyon sok szabadelvü képviselő túl nagy finom érzéssel még egészen ártatlan gazdasági vonatkozásokat is gyakran önkénytel nem bontott volna, hogy a legönkényesebb kifogásnak is elejét vegyék; és a mi legfontosabb, ha a miniszterelnök a szabadelvü párt osztatlan helyeslése mellett ismételten és a képviselőház esütörtöki ülésében is meg nem ígerte volna, hogy még

a mostani országgyűlés elé és pedig úgy, hogy elég ideje lesz a tárgyalásra, egy új összeférhetlenségi törvény tervezetét fogja terjeszteni, melyet aztán úgy lehet kialakítani, hogy az még a legszigorubb nézeteknek is megfeleljen, akkor a néppárt eljárása e téren való újabb előrerohanása legalább valamelyes látszatával birt volna a jogosultságnak. Így azonban csupamerő tartúffködés az egész, melylyel senkit sem lehet egy pillanatra sem elámitani.

Mi lappang e tartúffködés mögött? A néppárt olyan erénnyel dicsekszik, mely eddig nem volt támadásnak kitéve; tehát olyan erénnyel, mely erejének, sőt életképességének bizonyítékával eddigelé adós maradt. De minden tiszteletünk mellett, melylyel ismeretlen előnye iránt viseltetünk, egy temperamentumos rut leányzóhoz hasonlít a néppárt, kinek kegyét még senki sem kérte.

Az erkölesbiró szerepe az ilyen teremtést csak nevetségessé teszi, mert temperamentumának megfelelőleg lehetetlen elzárkózni ama gyanítás elől, hogy a megbotránkozás a dicsőségesen legyőzettek fölött csak az — irigység álarcza.

TÁRCZA.

Vera esküvője.

— A „Debreczeni Ellenör“ eredeti tárczája. —
Irtá: Gál Zoltán.

A nagyobbat Zsuzsikának hívták, a kisebbiket Verának. Zsuzsa szőke volt, Vera barna. Zsuzsa ábrándok közt élte le husz esztendejét, elérhetetlen ideálokról álmodozott folyton. A szemei is erre voltak teremtve: kékek voltak azok, olyan semmitmondó szemek, melyekben se tűz, se szenvedély. A termete gyenge, karesu, mint a liliumszál.

Vera meg amolyan igazi magyar leány volt. Tüzzől pattant, piros arcu, villogószemü. Minden szava erős csipés volt annak, a kivel beszélt. Barátnői nem voltak, egyes, szókimondó modorával elzavarta mindet. Még Zsuzsával sem állottak a legjobb lábón; mikor az idősebbik lány ábrándos terveiről beezült előtte, Vera hirtelen elcagagta magát s szaladt a konyhába.

Ez volt az ő eleme. Zsuzsa folyton kézimunkákkal babrált; azok az apró tük, azok a lassan fakadó selyemvirágok olyan szép történeteket tudtak mesélni. Sokszor

ugy elmerült ábrándjaiban, hogy kiesett a kezéből a tü s elmélázva nézegette a szoba falán függő képeket. Oh ezek a képek! Egyiken az a jelenet van megörökítve, mikor a szüz leánykának, ki e romlott világon nem lel igaz szerelmet, égből száll le az emberek ideálja, az örök erényü, a százszortiszta férfi. A képet különben egy vándor piktör mázolta, ki üres óráiban szobafestéssel is foglalkozott. De a Zsuzska szemei előtt az ábránd, a csábító kép lebegett s az okkersárgába játszó büvsugárba érezte olvadni lelkét. Ez a glória tudniillik az igazi férfi fejét övezte.

Vera ilyenkor a konyhában sürgött-forgott. Ő a lobogó tűz lángjába nézett, de nem elmélázva. Vigyázott, hogy el ne égjen a rántás. S míg forgatta a sok edényt, szidta a cselédeket, félre kurgatta a lábaltankodó kutyákat, macskát, azalatt az arca is épen olyan piros lett, mint a tűz. Ha ilyenkor talált kijönni nénje, Vera olyan szánakozólag nézegette őt. Sokszor trefásan oda is kiáltott neki:

— Gyere, Zsuzsa, kavard a rántást!

Különben jólelkü, nemesszívü gyerek volt ez a Vera. Ha észrevette, hogy durva őszintessége elkeseríti nénjét, odaszaladt hozzá és sirva ölelte át. Beczézgette, czi-

rógatta, akár csak az anyja lett volna neki. Az apjuk, az öreg Takács, mondogatta is sokszor sensitív természetü feleségének:

— Hej, anyjuk, megtévedt ám az Ur-isten. Vera itt a nagy lány, Zsuzsát már megcsapta az uriság, érzékenykedés szele. Majd meglátod, a kisebbik kerül elébb főköttő alá.

Az anya lelkületénél fogva pártolta a nagyobbikat. Ugy látta, mintha Zsuzsának ebben a házban mindenki ellensége volna. Vitatkozott is sokat az urával, még Verát is becsmérelte sokszor, csakhogy diadala legyen. Hogy az igazi lánynak szelidnek kell lenni, a férfiaknak való a komolyság, a valóságos élet.

Minthogy aztán csakugyan neki lett igazza. Fiatal ember eddig alig járt a házhoz. Ugy hetenként benézett a segédjegyző kétfelé simított hajjal, koczkás nadrágban, a lábán kamáslival. Mindig arról szokott beszélni, hogy öt naponkint értesítik a megyevárosból a legujabb divatról. Nyakendőinek csokrai folyton változtak. Egyszer ki is fogott rajta Vera. Valakivel iratott a saját czimére egy levelet, melyben tudósítják a legujabban hódító nyakkendő divatról. Le volt a levélben írva, hogy a nyakkendőt

Karácsonyi és ujévi

meglepetésekre alkalmas

rendkívül diszes dobozokban elhelyezett *****
Levélpapir-újdonságok ****
Levelező-lap albumok ****
Emlékkönyvek *****

Karácsonyi alkalmi diszek
Üdvözlő kártyák, *****
Képes levelező-lapok ****
stb. stb. rendkívül nagy választékban érkeztek *****

„Csokonai“ papirkereskedésbe

Kossuth-utca 13. sz.

De mégsem adunk helyet e gyanításnak, bármily erősen kihallatszik is a néppárt sok szónokának szavaiból a sárga irigység sziszegése és inkább a közelgő választásokat jelöljük meg a tartuffkődés hajtó erejeképen. Tehát a becsületességet és tisztességet nem önnönmagukért keresi elő a néppárt, csak kortesczélokra kölesönzi ki, mint nem aggódott az istenitisztelet tárgyait és a prédikálószerket kortesczélokra lealacsonyítani.

Az ilyen erkölcsbiróság nem mindenekelőtt hirhedt-e és igazságtalanok vagyunk-e csak a legkevésbé is, midőn odakiáltják az ilyen pártnak, hogy az ő politikája van berendezve a non olet szerint?

Hogy azonban a nép az ő rendes szaglási szerveit megkiméltetni akarja, azt e pártnak már bizonyították Erdélyben; ha több bizonyítékra van kedve, azt is megkaphatja másutt.

Inségmunkák. Az a 400.000 Kor. magasságú póthitel, melyet Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter utak építésére kért az országgyűléstől a folyó évre, kifejezetten inséges tétel jellegével bír. Egyes vármegyékben bizonyos utépítési munkálatokat fognak végezni, hogy a fenyegető inség be ne következzen. Az összeg, melyet e célra fordítanak, nem nagy ugyan, de figyelembe kell venni, hogy az ilyen munkálatoknál majdnem az egész összeg a lakosságnak jut munkabérek fejében s hogy első sorban az inség elleni védelemről van szó, mely a szegény népet a felső vármegyékben a kivándorlástól szándékszik megmenteni. Őszinte elismerést érdemel, — írja a „Pester Correspondent”, — ahogy a kormány a kivándorlókat nemcsak erővel tartja vissza, hanem arról is gondoskodni akar, hogy itthon

tönkre ne menjenek. Talán nem felesleges arra utalnunk, hogy a jelen esetben nem magyar nemzetiségű honpolgárokról s ezek támogatásáról van szó és hogy ugy a törvényhozás, mint a kormány semmiféle különbsépet sem tesz ott, hol a fenyegető inséggel kell szembeállni s arról van szó, hogy azt a dolgra kész lakosság házatól s házatájától távoltartsák. A magyar állam egyik gyermekéhez sem mostoha.

Ankét a földmivvelésügyi minisztériumban. A földmivvelésügyi miniszter e hónap 15-én délután 5 órára nagyszabású értekezletet hívott egybe. Az értekezlet ezéjla lesz az országos gabonakészleteknek valószínű adatok alapján leendő megállapítása, a gabonával bevetett terület meghatározásának a módja, továbbá annak a megállapítása, hogy a külföldi gabonapiacok árhullámzásának adatait miként lehet legcélszerűbben beszerezni és közzétenni. Ki fog terjeszkedni az értekezlet az ezévi költségvetési vita alkalmával felmerült s a fenti kérdésekkel kapcsolatos egyéb eszmék és javaslatok megvitatására, főképp pedig a mezőgazdasági statisztikai szolgálat ellátására kiadott szervezet szélesebb alapokra fektetésének megvitatására.

Fiume ügye.

Debreczen, december 14.

(—s.) Ismét a fiumei dolgokról kezdenek beszélni itt is, ott is és úgy látszik a nyakas olaszok kezdenek kissé szelidülni s a kibékülési vágy mindinkább tért hódít közöttük.

Mindazonáltal, mint egy félhivatalos írja, alaptalan a lapok egyrésztének ama hiresztelése, mintha alkudozások folytak volna a kormány és a fiumei vezetők között. A miniszterelnök csupán csak meghallgatta a különböző fiumei pártok oszlopos tagjait, kizárólag csak kölcsönös információ jellegével bíró beszélgetések formájában.

Különben is a miniszterelnök mult februári beszéde, melyet e kérdésről tartott,

annyira tisztán és határozottan feltárta a kormány álláspontját e kényes kérdésben, hogy az a fiumeiek előtt sem szorul ismétlésre, vagy különösebb magyarázatra.

És Széll Kálmán nagy és fényes beszéde akkor nemcsak a kormány, de az egész nemzet meggyőződését tolmácsolta, mert lényege az volt, hogy Fiume mint separatum adnexum corpus sacrae regni cotinae, területileg Magyarországhoz tartozik s így tehát minden közigazgatási ügye, minden kérdése a magyar kormány kezelése és a magyar törvényhozás kompetenciája alá esik.

Fiumének igaz, némileg nagyobb autonómiaja van, mint más városoknak, de azért épen annyira érvényes rája nézve a magyar törvényhozás által létrejött minden törvény, mint az ország minden más városára s az, hogy a kormány nem akar elzárkózni attól, hogy Fiumét meghallgassa az őt érdeklő ügyekben, nem annyit jelent, mintha Fiume veto jogát elismerné a törvényhozói akarat tal szemben, mint ahogy az autonomisták álmodták.

Ez már az állami szuverenitásba ütköznék, a mi pedig noli me tangere.

Széll Kálmán is, a ki pedig ama nagy beszédeben igazán keztyüs kézzel nyult Fiume állítólagos sebeihez és sérelmeihez, a leghatározottabb erélylyel utasította vissza az autonomista politika túzásait s kijelentéseiben mindig a magyar állam méltóságának megóvását tartotta első sorban szem előtt.

A békülékeny, de azért erélyes és minden gyengeséget eleve is kizáró beszéd, úgy látszik, nagy hatást gyakorolt a fiumeiekre s ha hinni lehet a legutolsó híreknek, hát rövid idő alatt vissza fog térni a szép kikötő város a rendes kerékvágásba s mindezekelőtt meg fogja választani képviselő testületét.

esokor nélkül kell a nyakukra csusztatni s nyakkendőü gyanánt a közönséges hajtú két kiálló vége szerepel. Lépre ment a fiatal gentleman (a hogy magát nevezni szokta) s máig is hordja a hajtúket a jámbor.

Egyszer aztán fiatal gyógyszerész telepedett le a kis városban. Ladányinak hívták s nagy városból jött. Csinos, szép fiu volt, ki sokat adott a társalgási modorára, de még többet ruházatának csinjára. Mikor a városka előkelőségénél bemutatkozott, valósgos hódító körutat tett. Mindenütt a legszivesebben fogadták. A lányos mamáknak hevesen dobogott a szívük, mikor elszánták neki leányaikat. Különösen irigyelték Takácsékat, az mert Aesculap mellképével ékeskedő új gyógyszerész épen azokkal szemközt nyílt meg.

A szomszédság aztán sokat tett. Majd minden nap átlátogatott hozzájuk. Ilyenkor aztán Zsuzsa felvette a legszebb ruháit, legtöbbször a vérvörös szivecskével tarkított perkálöltözetét. Vera még a hogy az esti tüztől előjött, úgy állott melléjük. Ladányi majdnem mindig Zsuzsával foglalkozott, Verát gyerekek tartotta. Szerelmes ugyan nem volt Zsuzsába, de úgy érezte, hogy jól esik el-elbeszélgetni vele.

Zsuzsa meg szerelemre lobbant iránta. Benne látta megtestesülni sokszor elévárásolt ideálját. Lehetett látni a beszédén, az egész magaviseletén, hogy szereti Ladányit. Ha vele beszélt, az arcza kipirult s még azokban az üres szemekben is gyult ki valami hév, valami szenvedély. Ilyenkor szabadon beszélt ábrándjairól, álmairól. S a mily aránybann őtt vonzalmá Ladányi iránt, a fiu annál hidegebb lett. Észrevette, hogy nem hozzávaló a leány. Erős, bátor nő kell

ő mellé, ki a mellett szelid, nőies legyen. Lassanként Vera felé fordult.

Szegény Zsuzsa fájdalommal vette észre ezt. De tudott róla Vera is. És megkezdődött a harc. Vera is segített néniének hogy boldog lehessen. Duresárnak, akaratosnak, veszekedő természetűnek mutatta magát Ladányi előtt, ha meglátta, soha sem fogadta komoly arczezal. S mikor az epedő pillantásokkal nézgetett rá, kiöltötte piros nyelvét s csunya grimaszokat vetve kiáltotta neki:

— Számár maga, kedves barátom. Nem látja, hogy nem tetszik nekem. Az arcza csunya, vonásai durvák. Magát én nem tudom szeretni. Menjen előlem, menjen Zsuzsához.

És Ladányi ment Zsuzsához. Ez szó talan volt, alig beszélt valamit. Igyekezett kivenni fejéből a dolgot. Azt hitte, hogy Vera viszont szereti a fiut s csak az ő boldogságát nem akarja megakadályozni. S esodálatos, ez a gyenge lányka olyan erős lett egyszerre; eleinte csak félve utasította vissza Ladányit; aztán a folytonos apró harc megedzette a lelkét s erőt vett érzelmein. Nehezen ment, de végre Ladányiból az ideáltól nem maradt semmi s lelkében, csak valami kihalt bánat, méla fájdalom. Meg is mondta Verának, hogy felőle csinálhat a fiu akármit, nem ad már rá semmit. De a könyező szem s a szorongó hang megezfolta minden szavát.

Vera látott, tudott mindent s bosszura készült. Egyszerre kegyes lett Ladányi iránt, apró bókjait jóleső örömmel fogadta. Este felé mindig kiespte magát, azt mondta, tet-szeni akar Ladányinak.

A fiu bátrabb lett. A kisebb bókok után teljes vallomás következett. A válasz

kedvező volt. Az öregek ugyan ellenkeztek kissé: a nagyobbiknak kellene előbb férjhez menni. De Takács beigazolni látta régi gondolatát s beleegyezett a házasságba.

Az eljegyzés után két héttel történt a lagzi. Gyorsan ment a dolog. Félt mindenki Zsuzsától. Pedig hát ő most már végleg lemondott Ladányiról. Végleg, minden utóérzet nélkül, főleg mikor látta, hogy Vera is vonzódik hozzá.

Meghívókat is alig küldtek egy-két helyre. Az esketésnél is kevesen voltak ott. Mikor beléptek, Ladányinak örömtől dobogott a szive. Vera meg erősen szorította karjaiba s vezette a férfit. Egész testével hozzásimult, mint a vad az áldozatára, hogy ne menekülhessen előle.

A fiu boldogságtól reszketve, mámorba fulva mondotta a holtomiglant. És a mikor a sor Verára került, a lány büszkén, dacosan emelte fel gyönyörű fejét, s előbb bátorítólag nézett néniére, aztán lesujtó, öldöklő pillantásokat vetve a mellette álló férfira, hevesen ragadta ki karját azéből s harsány hangon kiáltotta:

— Nem!

Az egész templom megrendült bele. A násznép ijedten bujt össze, a pap a ministráns gyerekekkel behuzódott a sekrestyébe, a szülők meg izgatottan siettek leányukhoz. Ladányi holthálványan támaszkodott egy oszlopnak.

Vera meg, a korholó szavakra csendes ingatva fejét, odament néniéhez és siró hangon mondta neki:

— Így kellett tennem, Zsuzsa, Zsuzsika!

Ha ez csakugyan megtörténik, úgy az egész ország örömmel fogja üdvözölni a fiúmeieket, de elsősorban Széll Kálmánt, annál is inkább, mivel gyönyörű beszédében azt is kifejezte, hogy:

„Magyarország soha sem tranzigál abban, a mi az ország egységét, a magyar állam integritását, méltóságát és nagy állami érdekeit illeti” — és így biztosak lehetünk, hogy vezetése alatt a fiúmei kérdés is úgy rendeződik, hogy mellette az ország méltósága csorbát nem szenved.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, december 13.

Az indemnitati-javaslat nem bizonyult olyan vonzó napirendnek, mint a Népszava ellen indítandó sajtópör vitás kérdése. A tegnapi ülés nagy képviselő-közönségből vajmi kevesen jöttek el ezuttal. Neményi előadó röviden, néhány szóval indokolta a javaslatot, melyhez elsőnek a függetlenségi Meskó László szólott. Nines bizalommal a 67-es kormány irányában s azért a bizalmi természetű javaslatához nem járul hozzá. Nines megelégedve a bosnyák ügyek vezetésével, sem a kormány belpolitikájával, sem pénzügyi politikájával.

Zichy Aladárgróf csak röviden beszélt. Felvettem a kérdést: vajjon a jelenlegi kormány politikája közelebb áll-e a néppárt elveihez, mint a múlt kormányé? A kérdésre ő maga nyomban meg is felelt. A jelenlegi kabinet politikája épen olyan távol áll a néppárt elveitől, mint a régebbié.

A mily dicséretes rövidséggel szölt Zichy gróf, annál terjedősebb bőbeszédűséggel adta elő a mondanivalóját Molnár János, a néppárt másik szónokája. Sőt ma már azzal is megpróbálkozott, hogy a leginkább lesújtó miniszterelnöki igazságok ellen védekezék.

Széll Kálmán egy-egy futó jegyzetet vetett papírra. . .

Általános érdeklődés közepett állott fel szólásra Ugron Gábor. A képviselőház nagy szónokája mai beszédében azt igyekezett bebizonyítani, miként hódít meg bennünket egyre jobban és jobban a németesség az ő nagy hatalmával, anyagi erejével; miként hatja át nyelvünket, gongolkodásunkat a nagy németesség szelleme. Mind e pusztulásért, ugymond, mitsem kaptunk cserébe se Ausztriától, sem Németországtól. A nagy német szövetségben a monarchia csak arra való, hogy tulfeszített ereje árán fentartott szerepével hátvédül legyen, miközben a német birodalom folytatja politikai szeretkezését a világ minden népével! És hogyan állunk Amerikával? Rosszul, napról napra rosszabbul. Hatvanhatban legalább rokonszenv fűzte egyúvé a két állam népét, ma már csak szidalmat és mocskot vetnek felénk odaát. — Épen ezért a hetvenhetes rendszer nem is tartható fenn tovább.

Állami életünk minden részében a kérdések halmazata vár megoldásra. Harmincz esztendeje nem került sor e kérdésekre; megelégedtek azzal, hogy Magyarországon csak a fogyasztási adók rendszere és a szabadelvű párt szervezete legyen kifejtve!

— A kormányelnököt a beszéde után felhangzó taps ne kábítsa el! — így végezte Ugron. — A kik őt éljenzik, azért teszik, mert kedvező széllel akarnak vitorlázni a választó kegyének hullámain. Herodes leányának tánca ez, az ellenfél fejeért! De én intem a miniszterelnököt, hogy vigyázzon magára. Noé is tévedett, a mikor bevitte bárkájába a szelid galambot és a vad keselyűt, a ragadozó fenevadat és a gyenge háziállatot. A békeesség csak addig tartott,

a míg a bárkát az Ararát hegyén ki nem kötötték!

Széll Kálmán miniszterelnök állott fel szólásra. Az ő higgadt, elmékhez szóló, önérzetes szavainak általános nagy hatását nem gyöngíthette az sem, hogy az egész Ház gyönyörködött Ugron Gábor szép hasonlataiban.

— Ha Ugron képviselő ur aggodalomból figyelmeztet engem Noé példájára, úgy megnyugtatom őt. Majd én csak el leszek valahogyan az én seregemmel. Járok a magam útján, valószínű a programomat őszintén, becsületesen; a ki jónak látja, követni fog. Ezt, csakis ezt tettem eddigé is.

A Noé bárkájához hasonlított egész tábor egyértelemmel helyeselt.

— Azt mondja Ugron Gábor, — folytatta a kormányelnök, — hogy mi vajmi keveset nyomunk a német szövetségben. Ha mi nem nyomunk többet, vajjon ennek ez a szövetség-e az oka? Mit gondol Ugron Gábor: többet nyomnánk-e, ha e szövetségben nem élnénk? Nagy tévedés volna ezt hinni, mert bizony mindenki csak annyit nyom, a mennyi természetes sulya van!

Erdőtelen és határozottan utasította vissza azután a hatvanhetes alap ellen intézett támadást és röviden reflektált a néppárt szónokáinak és Meskó Lászlónak kifogásaira.

Molnár apátnak ezuttal is kijutott. Ujból napirendre kerültek az esetei, melyek csodálatosképen ismét ellene szólottak.

— Önök a néppárton — vegezte a kormányelnök — engem csak azért tartanak keresztyénnek, mert születésemkor megkereszteltek. Ez az önök türelmetlenségét és korlátolt felfogását tanúsítja. Én keresztyénnek vallom magamat és nem akarom a vallástalanságot. A felekezeti uralmát azonban felállítani nem fogom, mert a ki a keresztyénységet alapította, az maga hirdette: szeresd felebarátodat, mint tenmagadat!

Két óra jóval elmúlt, mire a miniszterelnök beszéde a többség zajos tapsa közt véget éri.

A Ház az indemnitati általánosságban megszakította, ezzel az ülés véget ért.

Holnap a véderő-provizóriumot tárgyalják.

A vizi tündér.

Norvégiai mese.

B. . . városka közelében vagyunk. egy vadregényes norvégiai öbölben, melyet szakadozott s fantasztikusan egymás mellé helyezett sziklák öveznek. Sűrű tengeri moha képezi talpazatát egy magasra nyuló szikla-piramisnak, melyen sötétzöld cserjék s törpe fenyő-bokrok gyökereznek. E sziklacsucs az a komor, megszokott hely, a hová hősiünk, Christián, rendszeren álmadozni eljárógat.

Kevés ember van, ki annyira alkalmas lenne megküzdeni az étellel, mint Christián. Magasröptű nemes lélek lakik az aczelerős testben; műveltsége tul van a középszerűségen s józan gondolkodás és tanulmányok által még nemesbült is. Ezért Christián nem érezhette soha jól magát a szorgos dolgu halászok és tengerészeketől lakott kis városban, kik életük javarészt majd a boltoskákban, majd a társzekerekben töltötték.

Ha alkonyra hajlott a nap s esillogó fénytányérja a láthatáron aláuszott, naponta ott ült Christián a szikla csucsán s némán bámult bele a nagy Oczeán óriási végtelenségébe. E szótalan és misztikus merengései, a mély és magasztos áhítat között soha sem érezte a magányt. Ugy tetszett neki, mintha egy ismeretlen világ közepette élne, körülvéve tulvilági szellemektől, kik gondolatait megértették, álmait, derengő önérzetét ismerték. . .

Egyszer, — az Oczeán tompa moráját leste s a távol láthatár ismeretlen világába meredt tekintete — mély sohaj tört utat magának lihegő kebléből s felkiáltott: miként vihessek valami nagy tettet véghez!

E perczen gyenge lubiczkolás hangja kötötte le figyelmét. A tajtékozó hullám moraja között, midőn a sziklákon szétlocsecsantak, e esobogás füléhez hatolt; Christián előre hajolt, egy pillantást vetett a mélybe, felkiáltott s a nélkül, hogy visszatekintene, futott a város felé. . .

A mit a tengerben látott, egy nagyvárosi embert sem riasztott volna el. Egy nő volt, ki ott fürdött s utána a komor, zöldes Oczeánban rózsaszínű hossza vizsugar nyult. . .

Mily sátnai káprázat, mily csábító varázslat a szemérmes, erős ifju előtt!

Ez alak. gyenge körvonalával s a kecseljes formákkal, örültté tették s az igéző szép nő elragadó mosolya, szemébe s szívébe vésődtek.

Mert futásban is volt ideje látni, hogy a szép nő rá mosolygott. . . Biztatólag mosolygott feléje. . . boldogan s kaczeron, mintegy nem is sejtve meztelenségét. . .

E naptól fogva nem volt nyugta a szobában, városban, sehol s az alkony órákban rohant ki a tengerpartra, szokott sziklacsucsára. A bájos uszó nő kis vártatva ujra megjelent s Christián ujra látta a vakító fehér testet, a mint a tenger hullámaiban ringott. Már nem futott az igézet elől s átengedte magát a csábos mosoly varázshatalmának, a mely szüntelen ajkán ült e szép nőnek.

Es Christián, mintegy esztét vesztve kuszott alá a meredek sziklán a búvös szirénhez. De a mint lihegve elérte a partot — a szirén eltűnt. . .

Másnap elrejtőzött egy szikla árnyában a parton s midőn a tündér megjelent, bele vetette magát a habok közé s feléje uszott. A bájos nő karjai gyors ivekben szedték a hullámokat s tovább-tovább uszott az Oczeánba, varázsló mosolyát szüntelen feléje irányozva. Christián gyakorlott uszó volt, de mégis nehezen érthette el.

Végre mégis sikerült elérni az asszonyt, ki nem mutatott se haragot, se csodálatot, hanem gyorsan uszott tovább.

— Imádlak, szeretlek — susogta az elvakult ifju.

A szirén nem felelt, mosolygott.

— Szeretlek, szeretlek! — ismétli Christián. S a nő folyton csak mosolygott feléje.

. . . A nap nyugovóban volt már, soká volt, hogy egymás mellett usztak, pihenés, megállás nélkül s az uszás sebességét pillanatra se csökkentve. A szirénereje, úgy tetszett, hogy kifogyhatlan, Christián ereje hanyatlott. Alig birta magát felszinen tartani s a mint egy pillantást vetett visszafelé, látta, hogy mily messze uszott a parttól. Ereje végkép elhagyta segítségül hívta társnőjét. Az mosolygott s uszott tovább. Utolsó erőlködéssel egészen hozzá ért, remegő karjaival átkarolta a nőt s az jéghideg volt.

E perczen úgy tetszett neki, mintha alatta a tenger mélye megnyílt volna s csodás szörnyek nyujtották volna karjaikat utána s ezerszeresen fognák körül tagjait s messze alant, a mélyben, kísérteties mosolygó szörnyfejek gyönyörködtek volna kinjaiban s a pokoli kar alvilági hangon menydörögte fülébe: „Miénk vagy!”

A boldogtalan ifju halálfélelmében görcsösen szoritotta magához a mosolygó tündért s a csobogó vis lassan-lassán megtörte a szemek fényét.

A hullámok suhogó moraja közé egy sajtáságos érczes hang vegyült s az ifju elveszté eszméletét. . .

SZÍNHÁZ.

Dolly. Tegnap este csekély érdeklődés mellett került színre e esekelményben szegény darab, melyben az alakok mozognak ugyan, de alig tesznek valamit. Szabó Irmának hálás szerepe Dolly, ez a rajongó leány aki él-hal a művészetért. Az este is nagy sikert aratott benne. Pompás alakítás volt ifj. Szathmáry elpetyhüdt grófja és Odry önérzetes festője. Breznay Anna pompásan játszotta meg a büszke grófné szerepét. Kisebb szerepeikben T. Halny Margit, Környey, Karacs is jó sikerrel működtek közre az est sikerén.

Ajándék előfizetőinknek.

A „Debreczeni Ellenőr” előfizetőinek, mint eddig minden évben, most is megküldjük karácsonyi ajándékul a napokban megjelent csinos kiállítású és érdekes tartalmú **Csokonai-Naptárt.** Azok az előfizetők, kik december hóban fizetnek elő a január 1-től kezdődő legalább egy negyedévre, december hóban nemcsak a lap ingyen küldésére tarthatnak igényt, — hanem a **Csokonai-Naptárra is.**

HIREK.

— **Kinevezés.** A debreczeni itélőtábla elnöke Moys Pál m.-szigeti lakos végzett joghallgatót a debreczeni itélőtábla kerületébe ideiglenes minőségű díjtalan joggyakornokká nevezte ki.

— **Értesítés.** A Péterfia-utcai választó polgárok értesítettek, miszerint mindazok, kik igazoló jegyeiket a f. hó 19-iki városi bizottsági tag választásra mindezeideig meg nem kapták volna, igazoló jegyeiket a választás napjáig Vecsey Imre tanácsnok, tb. főjegyző ur hivatalos helyiségében (Városház, I. emelet 7. ajtó), a választás napján pedig a polgármester titkári hivatalánál jogosultságuk igazolása mellett átvehetik.

— **A nőegylet mulatsága.** A jótékony nőegylet tegnap tartott választmányi ülésében hozott határozatot az általa tartandó mulatság idejére vonatkozólag. E szerint a vig estély január hó 12-én fog megtartatni. A nagy sikerűnek ígérkező mulatságra a napokban fogják a meghívókat szétküldeni.

— **Jövöheti főtárgyalások.** 1900. év december hó 17-én, hétfőn: Bánk János s társa ellen, zsarolás büntette.

December 18-án, kedden: Brán Gergely s társa ellen, gondatlanságból ok. s. t. sért. vétsége. Mike Erzsébet ellen, lopás büntette. Özv. Elek Lukács Imréné ellen, s. t. sért. büntette. Varga Ferencz ellen, s. t. sértés büntette. Kovács Dániel ellen, lopás büntette. Szücs Miklós ellen, lopás büntette.

December hó 19-én, szerdán: Papp M. János ellen, magánokirat hamisítás. Pocsán Antal s társa ellen, lopás büntette. Dózsa József s társa ellen, lopás büntette. T. Zs. Szabó Márton ellen, gondatl. okoz. emberölés vétsége.

December hó 20-án, esütörtökön: Volenczki István s társa ellen, s. t. sértés büntette. Szabó Sándor s társa ellen, gondatl. okoz. s. t. sértés vétsége. Katona György s társa ellen, orgazd. büntette. Koneczos Juliánna s társa ellen, lopás büntette. Varga Sándor ellen, lopás büntette.

December hó 21-én, pénteken: Kecskés Istvánné ellen, lopás büntette. Turi Mihály ellen, lopás büntette. Pap Erzsébet ellen, lopás büntette. ifj. Pozsgai Károly ellen, lopás büntette. Hunyadi Imréné ellen, gondatl. okoz. emberölés vétsége. Dombi Aron ellen, lopás büntette. Ugyanaznap ítélethirdetések.

— **Adomány a F. M. K. E.-nek.** Dr. Wiener József zólyomi ügyvéd, ügyfelei Si-

pos Miklós és társa részéről negyven koronát küldött a F. M. K. E. elnökségének, azzal a megjegyzéssel, hogy ez az összeg, mint az ügyfelei által folyamatba tett bűntető ügyben létrejött egyezés eredménye, a F. M. K. E. nemzeti céljainak előmozdítására fordíttassék. Az elnökség meleghangú levélben köszönte meg a hazafias adományt.

— **Hangverseny a Zenedében.** A debreczeni zenekedvelők köre által a Zenede disztermében f. 1900. évi december hó 16-án, vasárnap rendezendő első hangverseny műsora:

1. Beethoven L. 9. mű 1. sz. Vonós hármas. Adagio. Allegro con brio. Adagio ma non tanto. Presto. Előadják: Füredi József (hegedű), Márton Imre (mélyhegedű) és Füredi Samu (gordonka). 2. Wagner R. Aria „Tannhäuser” dalmüből. Gounod K. Románca a „Romeo és Julia” dalmüből. Énekli: Berts Mimi, a m. kir. opera tagja. Zongorán kíséri Pavelkó Jolán. 3. Thieriot F. 29. mű. Théma s változatok 2 gordonka és zongorára. Előadják: Füredi Samu s Kövy Lajos (gordonkán) és Pavelkó Jolán (zongorán). 4. Tanay A. 21. mű. Hayde. Bizet Gy. Pastorale. Beriot K. Ária. Énekli: Berts Mimi, zongorán kíséri Pavelkó Jolán. 5. Rubinstein A. 15. mű. 1. sz. zongora hármas. Con moto moderato Moderato. Moderato con moto. Előadják: Berger Mórné (zongora), Márton Imre (hegedű) és Kövy Lajos ur (gordonka).

A műsor egyes számainak előadása alatt az ajtók zárva tartatnak. A műsor 3-ik száma után 10 percznyi szünet. Kezdeté este 7 és fél óraker pontban.

— **A F. M. K. E. könyvállománya.** A F. M. K. E. központi könyvállományát, melyből az egyesület időnkint kiegészíti a Felvidéken fennálló tizenhárom F. M. K. E. népkönyvtárat, részben pedig új könyvtárakat szervez, újabbban a Magyar Természettudományi Társulat 74 művel gazdagította, 75 kötetben és 1332 füzetben, Csongrád vármegye törvényhatósági bizottsága 1 művel 1 kötetben (Zsilinszky: Csongrád vármegye monografiájának III. kötete), a Magyar kir. Igazságügyminiszterium pedig a javító intézetek ismertetését küldte meg 11 kötetben. A F. M. K. E. könyvállományának újabb szaporodása tehát: 76 mű, 87 kötetben és 1332 füzetben.

— **Esküvő.** E hó 11-én esküdtött örök hűséget Veress István révi ev. ref. lelkész az élesdi ev. ref. templomban Makai Károly élesdi lelkész leányának, Ilmának. Az esküvőt vig lakoma követte, melyen nagyszámu közönség volt jelen.

— **Korai öröm.** Tegnap szélteben hosszában elterjedt a hire, hogy a hurokvető éjjeli támadókat elfogták, sőt egyik lap már részleteket is hozott az elfogatásról. Az öröm azonban korai volt, mert a hír csak annyiban igaz, hogy egy elkényszeredett csavargót fogtak el a rendőrök, aki igazolta magát, hogy soha sem foglalkozott hurokvetéssel és eszéágában sincs éjjeli megtámadásokat rögtönözni.

— **Bur csapatparancsnok felolvasó köruton.** Báró Luzsénszky Félix magyar hazánkfia, aki a mult év őszén ment ki Transzváliba, hogy részt vegyen a burok hősiesség önvédelmi harcában s mint a magyar kommandó vitéz parancsnoka több nagy ütközetben részt vett s meg is sebesült, — Clair Vilmos, a F. M. K. E. főtitkárnak kíséretében legközelebb felolvasó körutára indul az országba. Báró Luzsénszky a felolvasások tiszta jövedelmének 5%-át a F. M. K. E. kulturális céljaira ajánlotta föl. Körutját is a Felvidéken kezdi meg s csak azután látogatja meg az ország többi városait. Nyitrán, a F. M. K. E. központjában már decz. 2-án megtartotta felolvasását, a Vörösmarty-szobor és a F. M. K. E. javára. Utazási programja, az eddigi megállapodások szerint a következő: Vác (decz. 20.), Esztergom (decz. 22.), Érsekújvár (decz. 23.), Miskolcz (decz. 27.), Sátoralja-Ujhely (decz.

29.), Kassa (decz. 30.), Lőcse (január 1.), Igló (január 2.), Késmark (január 3.), Alsó-Kubin (január 5.), Rózsabegy (jan. 6.), Galgóc (jan. 13.), Nagy-Tapolcsány (jan. 15.), Szakoleza (jan. 16.), Privigyé (jan. 17.), Szenicz (jan. 18.), Korpona (jan. 19.), Ipoly-ság (jan. 20.), Selmezbánya (jan. 21.), Zólyom (jan. 23.), Besztercebánya (jan. 24.), Zólyom-Brézó (jan. 25.), Breznóbánya (jan. 26.) Kőrmőzbánya (jan. 27.), Turócz Szent-Márton (jan. 29.), Zsolna (jan. 30.) Trencsén (jan. 31.), Vágújhely (febr. 1.), Pozsony (febr. 3.), Aranyos-Maróih (febr. 5.), Léva (febr. 7.) Balassa-Gyarmat (február 8.), Salgótarján (febr. 10.). A további program később lesz megállapítva.

— **Ujabb hurokvetés.** Tegnap este tíz óra után Helmecey Miklós, a Zádor-féle kereskedésben alkalmazott segéd a Csapó-utczáról Burgondián keresztül akart Kossuth-utczára átvonni. Mikor a Magas-utca torkolatához ért, hirtelen egy ember ugrott elébe, a ki hurkot vetett a nyakára. Kelmecey azonban nem engedte magát, hanem birokra kelt a támadóval s nagy küzdelem után, melyben az arcza is megsérült, sikerült megmenekülnie a támadó kezéből és a nyakába dobott madzaggal együtt ment fel a rendőrségre, hol feljelentette az esetet. A támadót, ki alacsony termetű, mindenfelé keresték az éj folyamán, de sikertelenül.

— **Gazdászok táncvizalma.** A debreczeni m. kir. gazd. tanítélet hallgatóinak segély-egylete f. hó 12-én rendkívüli közgyűlést tartott, az idei bál rendezése ügyében. Az érdeklődés nagy volt, mivel a tagok teljes számban megjelentek. Zajos lelkesedés közepette a hallgatóság egyhangulag elhatározta a bál megtartását, s azt január közepére indítványozták. A táncvizalom pontos napjára azonban még nem történt közös megállapodás. A bál két védőasszonya, kiknek egyike helybeli, a másik pedig vidéki lesz, ugyszintén a bál védnökei már a napokban lesznek felkérve, tisztük elfogadására. A gyűlésen a tagok bálbizottsági elnökül ifj. Temesváry Jánost, alelnökkének: Horváth Andort s Jákó Pált, főjegyzőnek: Venczelly Zoltánt, aljegyzőkné: Förster Jánost és Sonnenfeld Arthurt, — Pénztárnoknak Szilassy Mihályt, ellenőröknek: Póka Józsefet és Szesztay Istvánt, s végül háznagy és cigányvajdának Madarassy Andort választották meg egyhangulag. A fenyvesnek ígérkező táncvizalom elé, ugy Debreczenben, mint a vidéken, nagy érdek, lődéssel néz igen sok szép, fiatal leány és bájos asszonyka.

— **Tűz.** Ma hajnalban a Vilmos-huszáraktanyában tűz ütött ki. A lángok martalékává lett a szénás és zabos kamara, melynek a tetőzete teljesen leégett a padláson levő szénával együtt. A tűz eddig ismeretlen okból fél 4 óraker keletkezett. A kamara közvetlen közelében volt két istálló, de ezeket a kivonult tűzoltóság megmentette. Az istállóban levő lovakat is kivezették és így azokban nem esett kár.

— **Öngyilkos állatorvostan-hallgató.** Alapon öngyilkosságot követett el Tóbel Imre állatorvostan-hallgató, a ki a minap érkezett oda Budapestről szüleinek látogatására. Fölment a padlásra s felakasztotta magát. A mikor ráakadtak, már meghalt. Bucsuzó levelében azt írja, hogy gyógyíthatatlan baja miatt pusztítja el magát.

— **Katonai irodák ellen.** A székesfőváros és a vidéken, minden hatósági engedély nélkül keletkezett ugynevezett katonai irodák ügynökei szerte bejárják az országot s a tájékozatlan és hiszékeny népet, különösen pedig a földmivelő osztályhoz tartozó egyéneket megszarolják oly módon, hogy elhitetik velük, miszerint az ő közvetítésük és befolyásuk révén az illetők vagy hozzátartozóik a katonai szolgálat teljesítése körül kedvezményben vagy könnyítés-

ben fognak részesülni. Ezen ügynököknek sikerült is nem egy esetben százakra rugó összegek erejéig megszabolni. Ezen üzletnek megszüntetése végett a honvédelmi miniszter felhívja a hatóságot és figyelmezteti a közönséget, hogy azok közbenjárását, miután annak semmi fogamatja sincs, igénybe ne vegye. Felhívja továbbá a hatóságot, hogy az ily ügynökök működését éber figyelemmel kísérjék és ellenük a törvényes lépéseket azonnal tegyék meg.

— **Esés a létráról.** A Bikfalvy-tanyán lakó bérlő szép leánya, Szücs Erzsébet súlyos sérülést szenvedett tegnap. Édesanyja felküdte a padra, hogy valami lószerszámot hozzon le onnan. A leány fel is ment szerencsésen, de mikor lefelé igyekezett, a sikos létrán megeszusott a lába és lezuhant a földre. A szegény leány súlyos zuzódást szenvedett és a vállpercze eltört.

— **Érdekes lelet.** Tisza-Tarjánban a gróf Károlyi Tibor-féle uradalomban érdekes aranyleletekre bukkantak a Tisza melletti földet forgató munkások. A talált tárgyak férfi- és női ékszerek, fülöngyök, karperecek és más ilyen tárgyak. Van közöttük több olyan, a melyek rendeltetését most már legfeljebb csak az archeologusok tudják meghatározni. Van több széles, nehéz és tömör karpánt, melyet a régi időkben a férfiak és nők egyaránt viseltek a felső karon. Egész kis aroncs nagysága. A leletet, mely 93 darabból áll, az uradalom intézősége Budapestre küldötte fel. A kincs egy nagy urnában volt, a melyet azonban a munkások ásás közben összezuzták.

— **Belépés a Zion-egylet kötelékébe.** A Zion betegsegélyző egyesület választmánya az egyesület kötelékébe való belépést megkönnyíteni óhajtván, ez uton isközhiressé teszi, miszerint mindazok, a kik az egyesület rendes tagjai közé felvételt kívánnak és eziránti szándékukat a belépési iv szabályszerű kitöltése és aláírása által az elnökségnél, avagy az egyesületi titkárnál folyó hó 15-től 1901. évi január 15-ig bejelentik, az alapszabályban megállapított 6 korona felvételi díj fizetése alul felmentetnek. Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál az egyesületi titkár a hivatalos helyiségben (nyitva d. u. 5—7 óra közt.) Ugyanott kapható díjmentesen felvételi iv és alapszabály. Az egyesület választmánya.

— **Szerencsétlenség favágás közben.** Nyáry András Beresényi-utcai lakos tegnap fatuskók felaprózásával foglalkozott. A tusók felvágása közben véletlenül kezébe vágott az éles baltával és oly sérülést szenvedett, hogy hosszabb ideig kell fekdünie.

— **Hütlén eseléd.** Sipos Juliánát a gazdája, Friedmann Ábrahám vászonkereskedő megbízható hűséges eselédnek tartotta. Annál nagyobb volt tehát a meglepetése, mikor egy nap annak a tudatára jött, hogy nevezett leányzó az üzletéből az árukat már régebb idő óta folytonosan lopkodja. Motózást tartottak a tolvaj eseléd szeretőjének a lakásán s nagy mennyiségű lopott portékát találtak a kérdéses helyen. Ma vont a felelősségre a törvényszék a hütlén eselédet, miután azonban Fridmann Ábrahám időközben visszavonta panaszát, — a törvényszék szabadlábra helyezte a vádlottat.

x **Czimbalom** Schunda-féle 260 frtos félár. on eladó: Piac-utca 41. sz. I. emelet.

— **Hurka háboru.** Kedélyes természetű asszonyok lehet Főris Mihályné asszony, aki a hurkaárulós sportját üzi. Tegnap különösen felette jó kedvében volt s merő tréfából egy használatból kivedlett cipőtálpot röpitett a vele szomszédos Szilágyi Jánosné hurkás fazekába. Szilágyiné nem volt tréfára hangolva, azért nagyon zokon vette a dolgot s egy szál hurkát hirtelenében a Főrisné arculatához menesztett. Erre aztán kitért a nagy ribillió, melyben az összes hurkaáruló nők statisztáltak. A nagy zajjal elkövetett tréfálkozásnak végre is a rendőrség vetett véget.

— **Hajdúvármegye közgyűlése.** Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt tartotta közgyűlését a megyei székház termében, Degenfeld József gróf főispán elnöke alatt, mely gyűlésen a bizottsági tagok kellő számban jelentek meg.

Elnöki bejelentés után az alispán időszaki jelentése olvastatott fel. B. Ujváros község szervezeti szabályrendeletét a bizottság újabb tárgyalás végett kiadta a községnek. Előterjesztett a loávató bizottság megalakítása tárgyában kelt miniszteri rendelet, melynek alapján két loávató bizottság szerveztetett a megye területére.

Az első bizottságba elnökül U. Szabó Mihály, h. elnökül Farkas Pál választottak; becsüskül a bizottságba a főispán Berenczy János és Pápay Károlyt, állatorvossá pedig Szilly Józsefet nevezte ki a főispán.

A második loávatóbizottságba megválasztott elnökül Foghty János, h. elnöknek Bogdán Gábor. Becsüskül kineveztetett G. Tóth Mihály és Fischbein Ignác. Állatorvos Gerő Dániel.

Ezután a közgyűlés leglényegesebb tárgya: a közigazgatási tenfolyam szegénysorsu hallgatóinak segélyezésére a vármegye részéről létesíteni szándékolt alap beszerzésére szükségelt 5% os pótdó kivétele, melyet, miután kétharmad többség nem volt meg, leszavaztak.

Az igazolóválasztmányba megválasztottak: Péntes Sándor, dr. Czegléd Mihály, Bogdán Gábor, Dalmy László, Varga László. A főispán által a bizottság elnökül Soltész Farkas neveztetett ki. Tagjai lettek: Fischbein Ignác, G. Tóth Mihály bizottsági tagok.

Az állandó bírálóbizottságban megüresedett helyre Zsigmond Sándor választott meg. A Vörösmarty-szobor alapra a vármegye 200 koronát szavazott meg.

A nemzetiségi egyenjogosságról alkotott 1868 évi XLIV-ik t.-cikk módosítása tárgyában a képviselőházhoz a törv. hatóság feliratot intézett. A gyámpénztár pénzkészletét a Debreceni Első Takarékpénztárban helyezték el. Egyéb lényeges tárgy nem volt.

— **Meghívás.** A „Bikur-Cholim debreceni betegsegélyző-egylet f. 1900. évi december 18-án, kedden esti 7 órakor, az egyesület saját helyiségében Kossuth-utca 8 sz. alatt, saját pénztára javára, a helybeli kántor és énekkara közreműködése mellett jótékony czélú hálóstélyt rendez, melyre a jótékony emberbarátok ez uton is tisztelettel meghívotnak. Egy teríték ára 2 korona. Felülfizetések köszönettel elfogadtatnak és hirdapilag nyugtáztatnak. Jegyek ugyanott válthatók esti 7 óráig a pénztárnál.

— **A lopott láteső.** Mult év december havában a színház egyik páholyából egy 30 korona értékű láteső elveszett. A vizsgálat folyamán a látesővet megtalálták egy kereskedőség birtokában, aki azt Kovács Pál sziaházi alkalmazottól vette. Kovács tagadta a tolvajlást s azt állította, hogy a kérdéses látesővet a szibvásárban egy ismeretlen embertől vásárolta. Időközben a káros is elállott panaszától, mire a törvényszék ma dr. Szeőke törvényszéki bíró elnöke alatt felmentette a vádlottat.

— **Bosszúból.** A szegénysorsu Kovács József napszámos súlyos sérülést szenvedett valamelyik titkos elienségétől. Nyugodtan lépegetett a szoboszlói országúton Debreczen felé, mikor — közvetlen a város alatt — egy ember neki rontott s a kezében levő fadoronggal kétszer feléje sujtott. — Az egyik ütés jobbkarját érte a szegény embernek, még pedig oly erővel, hogy a hus is leszakadt róla. A bosszuálló elmenekült és Kovács nem is gyanítja, hogy ki lehetett.

— **Egy ritka könyv története.** Egy budapesti könyvkereskedő boltjába, hol sok régi érdekes könyv van, beállított a minap egy fiatal ember. Lent van a bolt, fönn a karzaton az iroda, ahol

maga a főnök végzi a dolgot. A fiatal ember ritkaságszámba menő, értékes természetudományi könyveket kért, hogy válogathasson belőlük. Keresgélt közöttük, végre választott egy háromkötetes művet.

— Ezt elvinném. Mi az ára?

— Hatvan forint.

— Bizony sok egy kicsit. A főnök ur nincs itt?

— De igen, fönn van az irodában.

— No, fölnegyek hozzá, beszéljek vele, nekem, tudom, olcsóbban ide adja.

— Hóna alá csapta a három kötetet és ment föl az irodába, ahonnan negyed óra múlva könyv nélkül távozott.

— Nem akarja olcsóbban adni a főnök sem. Sajnálom. Alászolgája.

Távozása után pár perczre örömtől sugárzó arccal jött le a főnök a boltba. Magával hozta a háromkötetes művet és átadta az első segédnek.

— Kérem, regisztrálja ezt a munkát. Ritka értékes dolog és olcsón jutottam hozzá! Most vettem huszonöt forintért.

A jól öltözött, bizalmat keltő fiatal embertől a könyvkereskedő a maga könyvét vette meg.

— **Elszámolás.** A debreceni izr. betegsegélyző és apoló nőegylet által 1900. évi december hó 9-én rendezett jubiláris hangverseny bevételéről és kiadásairól.

Bevétel: 1. Felülfizetésekéből 593 kor. 2. „Eleven-Ujság“ elarusításából 327 kor. 63 fill. 3. Belépő jegyekért 1434 kor. Összesen 2354 kor. 63 fillér.

Kiadás: 1. „Eleven-Ujság“ rendezése 313 kor. 40 fill. 2. Tiszteletdíjak 321 kor. 3. Terem 200 kor. 4. Nyomatványok és postadíjak 350 kor. 76 fill. 5. Zenekarnak 40 kor. 6. Rendőri engedélyért 16 kor. Összesen: 1241 kor. 16 fillér s így a tiszta jövedelem: 1113 kor. 47 fillér.

Felülfizettek: dr. Wolafka Nándor v. püspök, Bika-szálloda részvénytársaság, Falk Lajos, Fischbein Ignác 20—20 kor., dr. Balkányi Miklós, özv. Berger Henrikné, Biedermann József, dr. Berger Andor, Fried Leo, Hartstein Péter, dr. Kola Jánosné, Lichtschein Mózes, Moskovits Adolfné, dr. Popper Alajos, Pongrácz Gyula, Rosinger Lajos, Weisz Lévy 10—10 korona. Fisch Ignác, Kaszanyitzky Endre, Steinberger Gyuláné 8—8 korona. Fisch Ignác, dr. Fleisch Emil, gróf Degenfeld József, dr. Glück József, Gross Ferencz, Hartstein Kálmán, Király Gyula, Modern és Breitner, dr. Popper Tódor (Budapest), Reichmann Arminné, Schreiber Lajosné, Stern Ignác, dr. Weisz József, dr. Weinberger Sándor 6—6 korona. Dr. Fejér Ferenczné, Gara Alajos, Gelberger David, Hirschfeld Armin, ifj. Schwarz Vilmos, Stern József 5—5 korona. Berger-Fischbein Fáni, dr. Balkányi Emil, dr. Engel Ignác, özv. Falk Antalné, özv. Farkasné, Falk Armin, Fischer Adolf, Fischer Emánuelné, dr. Gutfreund Sámuel, Grósz Béla (Mihályfalva), Hartstein Józsefné, Hartstein Sámuel, Hartstein Nándor, Jónás Mór, Kenyeres Károlyné, Kellner Dávidné, Keiner Adolf, Lichtschein Sámuelné, Lichtschein Menyhért, Löfkovits Arthur, Markus Sándor, dr. Popper Mór, Preiser Salománé, Rosenfeld Salománé, Rosenberg Adolf, Rosinger József, Rosenfeld Salomon, Schmidt Soma, Stein Dávidné, Taffler Ignác, Weichinger Károly, Dr. Weisz Bernát 4—4 kor. Drucker Mór (Budapest), Hartmann és Kellner, dr. Hütter Károly, Hidvéger Mihály, Márkus Miksa, Spitz Gyula 3—3 kor. (Folyt. köv.)

x **Naponként 100.000 család iszik Messmer-féle théat.** Minden kísérlet új hivelkel szaporítja e jelzket. Próbaesomások: 1—, 1.25, 1.60 és 2 koronáért kaphatók: Debreczenben, Csanak Józsefnél.

x **Nagy választékban tart raktáron aquarell mintákat, valamint olaj és aquarell festékeket a Csokonai-nyomda papirkereskedése.**

TÁVIRATOK.

— „Debreczeni Ellenőr“ eredeti táviratai. —

A bosnyák vasutak ügye.

Zára, decz. 14. A tartománygyűlésen Salvi (olasz autonom-párti) sürögösen indítványozta, hogy a tartománygyűlés foglaljon állást a két kormánynak a boszniai vasutak kiépítése dolgában történt megállapodása ellen, mert ez a megállapodás a legnagyobb mértékben veszélyezteti Dalmáciának Boszniával való vasuti összeköttetését. Salvi megokolja indítványának sürögőségét és utal az országszerte uralkodó elkésereedésre. A tartománygyűlés elveti az indítvány sürögőségét, az indítványt magát pedig az első olvasás után külön héttagu bizottsághoz utasítja.

Két német bank bukása.

Berlin, decz. 14. A berlini záloglevél piacot egészen megrendítette két pénzintézetnek, a Hypotheken Bank és Contoschuld Bank csalárd bukása. Az előbbi bank igazgatóját, Schmidt Henriket ma, el is fogták és vagyonát konfiskálták. A másik igazgató, Varsinszki, megugrott.

Krüger európai utja.

London, decz. 14. A „Daily Mail“-nek jelentik Brüsszelből: Egy vagy több nagyhatalom azt a tanácsot adta Krügernek, hogy parancsolja meg népének, hogy tegye le a fegyvert s ismerje el Angliának fölébvalóságát.

A Zeppelin-féle léghajó.

Stuttgart, decz. 14. A Zeppelin-féle léghajó kísérleteinek előmozdítására alakult társaság fölözött és felszámolásba lépett.

A holland-portugál viszály.

Amsterdam, decz. 14. A hivatalos lap megerősíti „Nieuwe-Rotterdamsche Courant“-nak azt a jelentését, hogy a laurenzo-marquezi német konzult megbízták a német alföldi érdekek megvédésével.

A délafrikai háboru.

London, december 14. Chamberlain Arthur, a gyarmatügyi miniszter öcsese, rágalmazásért pört indított a „Morning Leader“ ellen, a mely a Chamberlain-család üzleti összeköttetéseiről szóló leleplezéseket közölte. A liberális angol lapok azt mondják, hogy a pör kimenetele nagyon kedvezőtlen lesz a gyarmatügyi miniszterre. Londonban nagy érdeklődéssel várják a pör tárgyalását.

Hága, december 14. Krüger még nem vesztette el bátorságát és föltétlenül bizik abban, hogy már legközelebb az összes fölföldi burok fel fognak kelni.

Adelaide, december 14. A kormány táviratot kapott Kitchener lordtól, a melyben ez arra kéri a kormányt, hogy azokat a sebesült vadászokat, a kik most már meggyógyultak, tartsák készen arra, hogy Dél-Afrikába visszatérhessenek.

Fokváros, december 14. Milner kinevezését Oranje és Transzvál kormányzójává, ma hivatalosan közzétették.

Amnesztia-vita Párisban.

Páris, derzember 14. Az amnesztia-javaslat folytatolagos tárgyalásánál Vazeille ellenzi a javaslatot, mely megakadályozná a

Dreyfus per revízióját. Pourquery támogatja a javaslatot, mely megnyugvást hozna magával. (Zajos tetszés.) Breton (szocialista) nagy mozgást kelt fejtegetéseivel, melyekben megtámadja Paty du Clamot és Gonze tábornokot és avval vádolja Billot tábornokot és Melinet, hogy részük volt Henry hamisításában.

Meline tiltakozik és kijelenti, hogy Billot tábornok kötelességét teljesítette, midőn a törvénynek tiszteletet szerzett. (Tetszés a cenztrumban.)

Brisson hangsúlyozza, hogy midőn értesült Henry hamisításáról, ugy határozott, hogy a revízió szükséges és büszke arra, hogy így határozott.

Breton végül megtámadja Mercier tábornokot is. (Tetszés a szélső baloldalon.)

Összeégett leányok.

(Tűzhalál a templomban.)

— decz. 14.

Borzalmas eset történt e hó 10 én hajnalban Ság községben, a hol a templomban három fiatal leány teljesen összeégett, többen pedig súlyos égési sebeket szenvedtek.

Hétfőn hajnalban ugyanis — mint leveleznk írja — a községbeliek közül igen sokan mentek az adventi hajnali misére.

A leányok és legények külön-külön csoportban állottak az oldalfalak mellett. Mise alatt a templom falaira erősített gyertyatartókban lévő gyertyákat is felgyújtották s az égő gyertyának a tüzes hamva leesett az ott csoportokban álló leányok közé. Kurcsi Ilona gyapottkendője meggyuladt. A tüzet akkor vették észre az ájtatosságban elmerült leányok, a mikor már lobbot vetett.

A többi leány az égő kendőt le akarta tépni róla, de eközben az égő kendő foszlányaitól az ő ruhájuk is tüzet fogott és egy pillanat alatt többen lángban állottak.

Az ijedtségben ki-ki menekülni akart a kijárat felé, de az ekként támadt légvonal csak szította a tüzet.

A nagy veszedelem közben néhány bátor legény odafutott a menekülő leányokhoz s az égő ruhát leszakgatták róluk, de az ajtó előtt a tolongásban a menekülők töbket letapostak, úgy, hogy a szerencsétlen leányok ruhái teljesen leégtek.

Ezek között volt Koresin Ilona 17 éves, Fodor Róza 16 éves és Gáspár Teréz 16 éves leányok. Még élve szállították haza őket szüleik lakására, de még az nap mind a három belehalt sebeibe.

Ezeken kívül még nyolcz leány és két legény, a kik a mentésnél segítettek, szintán súlyos égési sebeket szenvedtek.

A vizsgálat megállapította, hogy a gyertyatartókról hiányzott a hamufogó tányér s e miatt esett le a tüzes hamu és a könnyen gyuló ruhát meggyújtotta.

A szerencsétlenségért Krizsán Ferencz sekrestyést okolják.

A kínai háboru.

— E x p r e s z - t u d ó s í t á s . —

Budapest, decz. 14.

Sangaiból jelentik, hogy a pekingi követek nem ismerik el Li-Hung-Csangot meghatalmazottnak, mivel hiányzik megbízóleveléről a császári pecsét, a mi egészen természetes, mivel az alkirály táviratilag kapta felhatalmazását, táviratilag pecsételni pe-

dig még Marconi sem tud. Ez az inczidens annyiban kellemetlen, a mennyiben újból elodázza a béketárgyalás megkezdését.

Washingtonból ugyanakkor kedvező hírt kaptunk. Holleben washingtoni német nagykövet ugyanis kijelentette, hogy a kínai kérdés főpontjai megoldottak tekinthetők. Föltehető tehát ennek folytán, hogy a kelet-ázsiai bonyodalom rendezése immáron gyorsabban fog haladni.

Ennél még sokkal fontosabb az, a mit a nagykövet Németország és az Egyesült-Államok viszonyáról mondott. Ez nem egyéb, mint diplomáciai körültekintéssel proklamálása annak a szükségességnek, hogy Angolország, Németország és az Egyesült-Államok, azaz a germán és az angolszász népek a jövőben karöltve haladjanak. Ez tudvalevőleg Chamberlain eszméje. Ha a táviró helyesen közli Holleben nyilatkozatát és ha ez a nyilatkozat megfelel a berlini irányadó tényezők felfogásának, ugy azt kell mondanunk, hogy a német birodalom politikája ebben a tekintetben a Chamberlain által annyi lelkesedéssel propagált alapra helyezkedett. A német-angol-amerikai entente megszilárdulása és kialakulása a világpolitikára nézve mélyreható jelentőséggel bírna.

A legutóbbi eseményekről a következő távirataink számolnak be:

Washington, decz. 13. Holleben német nagy követ ma azt mondta egy beszélgetés folyamán, hogy a kínai kérdés főpontjai megoldottak tekinthetők. Minthogy abban a követelésben, hogy Kína integritása fentartandó, mindenki egyetért, nem marad egyéb hátra, mint az egyes felek jogainak biztosítása. Németország a nyílt kikötők mellett foglal állást. A Kelet és a Fülöp-szigetek kereskedelmének szabadsága, a mi mellett az Egyesült-Államok kardoskodnak, rendkívül garanciákat nyújt, példát ad az egész szélső Keleten az oktalan önzés ellen. A nagykövet sajnálja, hogy bizonyos érdekcsoportok azt a hitet akarják kelteni, hogy Németország ellensége az amerikai kereskedelem haladásának. A két államnak ugyanaz a politikai célja van, t. i. a bel-földi ipar megvédése. Érdekeik néha összeütközhetnek ugyan egymással, de a nemzetközi rokonszenvet az Egyesült-Államok és Németország között a távol Keleten történt események megerősítették. Ha Kína tényleges integritása végre biztosítva lesz, ki fog tűnni, hogy Németországot és az Egyesült-Államokat a kölcsönös érdek és a közös célok szorosan összekötötték. Gyakran emfázissal hivatkoztak Anglia és Amerika néprökonságára, de ez csak akkor helyes, ha hozzáteszik, hogy Németország és az Egyesült-Államok között a rokonság kötelei épen olyan erősek.

Wilhelmshafen, december 14. A Kínából visszatért tisztek társas összejövetele alkalmából felolvasták a császár parancsát, mely elrendeli, hogy a „Köln“ hadihajóval visszatért tiszteknek hétfőn Berlinben kell lenniök. Ott a pályaházban a katonazenekar üdvözli őket, majd pedig a zászlókkal bevonulnak a Zeughaus-ba, ahol a császár jelenlétében leteszik a hadi trofeumokat.

A perzsák nagy napja.

Szép perzsa lányoknak várva várt nagy napja, mindmegannyi perzsáknak legnagyobb nemzeti ünnepe: d e c e m b e r h u s z o n h a t o d i k a.

Ha közeledik ez a nagy nap, Perzsia uralkodójának, a hatalmas sahnak sok hűséges követe szerte széled a birodalomban, ahány ut vezet Teheránból, annyi irányba. A követek leánynézőbe mennek. Fölkeresik az összes perzsa szépségeket, akik immár eladó hajadonokká növekedtek és akik, a mikor közel van már december huszonhatodika, szívszorongva várják a követet, a ki kiválaszsa őket a száz közé. Ez a száz szép hajadon kerül csak a sah elé, aki kegyesen huszonötöt választ ki közülök feleségnek.

A nagy nemzeti ünnep a közelhulban is a szokott fényvel, pompával és szertartással ment végbe. Teherán egész népe összegyűlekezett. Előkelő perzsa dámák pazar öltönyökben aranyhímzésű selyemből, drágakövekkel elhalmozva, ragyogó, érdemjeles tisztí uniformisok, pompás udvari öltözékek és fantasztikus szolgakosztümök keveredtek össze nagy tarkaságban. Az ünnep kezdetén teheráni katonazenekepek vonultak fel s fanfaron hangzanak harsogva. Akkor a tömeget lázas, várakozó hangulat fogja el.

Mindenki a nyakát nyújtogatja, mert ebben a pillanatban jönnek elő a százak, vakító, sugárzó pompában, teljesen szikrázó, fehér selyembe öltözve, hullámos ezüsttel hímzett fátyolba borítva. A nyak, a tarka színekbe játszó briliáns ékszerekkel díszítve. Tündéri, ezeregyéjszakai képek.

Halkan dalolva közelednek a lányok. Arannyal hímzett, égszínkék kosztümös apródok járnak előttük és szórnak virágot. Háromszor jár körül a menet, azután adott dobpergésre sorba állanak a hajadonok. A döntő pillanat elérkezett. A kürtök tuszt zengenek s akkor mindenki földig borul le a fényes kíséretével elősiető hatalmas ember előtt.

Büszkén lépked előtte a Sifar Salor, aranytól csillogó hivatalos öltözékében. Órá esik most minden pillantás s a hatalmas sahra, a kinek minden szava törvény husz millió ember számára. A sah alakja csaknem roskadni látszik a sok drágakő alatt.

A Sifar Salar megkezdi hivatását. Sorban oda lép a sorsukat remegve váró leányzók elé, megfogja a kezüket, föllebbenti a fátyolukat s oda viszi a hatalmas uralkodó szigorú arca elé. A sah egyet bólint, vagy alig észrevehetően tagadólag mozdítja meg a fejét s a dolog rendben van. Egy szó sem esik ennél a czeremóniánál, egyetlen mosolygó, szeretetreméltó pillantás sem jut annyi gyönyörű teremtésnek és mégis földöntúli boldogság árad szét mindegyiknek a szívében, a ki szerencsés volt, hogy az uralkodó tetszését fölkelthette és mély fájdalom tölti el az el nem fogadott leányok szívet. Megingathatatlan közönyvel végzi a kiválasztást a sah. A kiválasztottak aztán büszke örömmel mennek a hárembe, a visszautasítottak pedig megtört szívvel haza.

KÜLÖNFÉLÉK.

* **Hol isznak legtöbb kávé.** Egystatisztikus kiszámította, hogy a legtöbb kávé az Egyesült-Államok fogyasztják, hol a lakosságnak fejenként és évenként 10 font kávéra van szüksége. Németország évi kávészükséglete 300 millió font, vagyis fejenként 6 font. Franciaország 157,5 millió fontot, vagyis fejenként 4,5 font kávé fogyaszt, míg az angolok, kik a teát kedvelik, fejenként fél fonttal megelégszenek. Hat évvel ezelőtt még egy font volt a kávéfogyasztás fejenként Angliában, de azóta folyton csökkent.

* **Zsibárus ravaszága.** Zsibárus (egy vevőhöz susogva): Nü hát oda adok mogánok hét florénért ez egész ültüny.

Vevő: S miért mondja ezt oly susogva?

Zsibárus: Pszt! Hogy ne holljo meg o feleségem. Neki von szívboj és ho megtodjo, hojd odo adok mogánok hét florénért, eztet o fájn ültüny, tolálja ütet megötni o gota.

* **Csinos hagyaték** maradt a nemrég elhunyt Vanderbilt után: hetvenhét millió dollár, vagyis négyszer annyi millió korona. Nem épen megveini való összeg. Az örökösödési illeték tárgyában elkeseredett küzdelem fejlődött ki a kincstár közegei és az örökösök között. Ezt a vitás kérdést most szépen elrendezték. Vanderbilt Alfréd, habár másodsülött fia, 44.500.000 dollárt kap. Kornéliusz, az elsőszülött, aki nőül vette Wilson Grace kisasszonyt és ezzel magára vonta atyja haragját, csupán 7.500.000 dollárt kap, de ilyen nagyon mellett sem kell

tán éhen halnia. Gladys és Reginald ugyanannyit kapnak. Az illetékek összege 520.000 dollár, az ügyvédi költségek 102.000 dollárt tesznek ki.

* **Könyvszerítő ok.** A bíró: Nem hiszem, hogy életében dolgozott volna.

A csavargó: Ó igen, már hat évig is voltam egy helyen.

A bíró: És miért hagyta el?

A csavargó: Mert kegyelmet kaptam!

CSARNOK.

Nyolez ország vasutján.

Irta: Rosinger József.

A kellő számu baedekkerrel és utmutatókkal felfegyverkezve indultam utnak, hogy Ausztrián keresztül, Németország, Schveiz, Franciaország, Anglia, Belgium és Hollandia egy részét beutaztam és így Magyarországgal együtt 8 ország vasutján tegyem meg nagy utamat. Utam egy részét Párisig egyedül kellett megtennem, mert ez időben ismerőseim között nem akadt, ki velem jött volna, Párisban azonban már öcsémrel találkoztam és vele egy a magyar kormánybiztoságánál levő tisztviselő ismerősünk szives kalauzolása mellett jártuk be a várost. Ezen ismerősünk elfoglaltsága miatt csak este lehetett velünk, a nap többi részében azután csak a baedekker utmutatásaira szorultam és tényleg e könyvek pótolhatlan utitársul szegődnek az utasnak, mert megmentik azt az oly terhes és költséges vezetőtől, kik üzletszerű foglalkozásuknál fogva csak arra törekcsenek, hogy nekik minél több hasznuk legyen belőle. Sajnos, a vasutársaságok a világhiállítás alkalmából még a legesekélyebb kedvezményt sem adták meg; így egy 60 napra szóló körutazási jegyet vettem Cooknál, mely szinte nem adott ugyan semmi díjmérsékletet s előnye csak az, hogy az utast az oly kellemetlen jegyváltásoktól megkíméli.

Bécsen keresztül, — melyet már több ízben láttam, megszakítás nélkül Salzburg felé vettem utamat, hol kiszállván, egy fél napot töltöttem e kies fekvésű szép kis városkában. E város forgalma iszonyu nagy, innen mennek széjjel mindenfelé az utak a Salzkammergutba. Freilassingban az első oly kellemetlen bajon, vámvizsgálaton tul esve a kicsiny, de igen látogatott Reichenhallban hosszabb időt töltöttem, hol egy ismerősömet kerestem fel; és onnan Münchenbe, Bajorország fővárosába, a művészek eldorádójába mentem. München igen élénk, szép, tiszta, város, széles utcákkal, majdnem közepén emelkedik a Münchenre oly jellegzetessé vált Frauenkirche, melynek 2 tornya kupolában végződik. A sok szép képtár megtekintésében kifáradván, a délutánokat a szép környék megtekintésével töltöttem el; így megnéztem a többek között a stahrenbergi tavat, — hol a művészetet annyira pártoló Lajos király lelte halálát. Gyönyörű kápolnát emelt a nemzet a tó partján, hol a király dr. Guden orvosával együtt oly szerencsétlenül járt, hogy ezen szerencsétlenség azonban hogyan történt, arról nem tud még mindig senki sem biztos felvilágosítást adni. Egy délutánt pedig a Chimsee megtekintésére fordítottam. Münchenből két órai utazás után Prien állomáson kiszállván, éri el az ember a gyönyörű fekvésű Chimseet. A vasut állomástól gőzhajók viszik az utasokat a Herrenchimsee-szigetre, hol II. Lajos bajor királynak oly híres, szép parkban fekvő kastélya van; ennek megtekintését, ki Münchenben van, ne mulassza el, mert az valóban meszeszerű gyönyörű kastély. A kastélyon meglátják, hogy XIV. Lajos francia király a versailles-i kastélyának mintájára készült, de nekem amannál sokkal jobban tetszenek. A kastély egyrésze azonban még most sincs készen, a vörös téglák még mindenütt kilátszanak, mert Lajos király halála után

ugyis sok adósság lévén, a kastély építését nem fejezték be.

Most csak az egyik remek fehér márvány lépcsőház és 15 szoba (köztük az oly sokat érő parádés hálószoba, a nagy galleriaszoba az ökörszemekkel) mesés összegű butorokkal és függönyökkel és a fürdőszoba szép freskókkal van készen, melyek igazán tündéres szépek és rengeteg pénzbe kerültek. Minden szoba egészen be van rendezve, a kastély fentartását belépti díjakból fedezik, mely 1,50 márkát tesz fejenként és bár ez csekély összeg nagyon, de oly sokan látogatják, hogy a fentartási költségek busásan megtérülnek. A kastély parkja azonban nagyon el van hanyagolva.

Németországban ez alkalommal több helyen nem szálltam ki, hanem a bodeni tavon egy órai kellemes gőzhajó ut után, Romanshornban a sevecei határt elérvén, a zürichi tó mellett fekvő Zürichbe érkeztem, mely a német Schveiz szellemi középpontja, iskolái világhírűek, de egyike még a legvirágzóbb schveiczi iparvárosoknak.

Egy napi időzés után innen a vierwaldstadti tó mellett fekvő Suerernba mentem, amelynek gyönyörű fekvése a kristálytiszta tó mellett mélyen bevésődik az ember emlékezetébe. A tó környékéről, a meddig csak a szem ellát, hatalmas épületekkel és szállodákkal van beépítve, melyekben csak ugy nyüzsgő a sok lüldöző angol nép, távolabb szép gyümölcs és szőlőskertek szegélyezik a tavat, míg a háttérben már a hóval fedett Alpok látszanak és a glecserek oldalai tündöklenek ugyancsak itt emelkedik 1800 méter magasságban a mindenütt szép zöld füvel fedett Rigi a Rigi csucesal és a 2200 m. magasba törő sziklás és kopasz Pilátus. Fáradságos, meredek, de szép gyalogutak vezetnek fel mindkettőre és a turisták ezrei keresik fel mindkettőt évenként... Mindkét hegy most már könnyen elérhető a felvezető fogaskepekü vasutakon.

En is e kényelmesebb módot választottam és a Pilátusra mentem fel. Egy éjjel fent töltöttem, hogy reggel korán kelvén, élvezhessem a nap feljöttét. Már reggel 4 órakor nagy kopogtatással költik fel a vendégeket. Lassanként üresek lesznek a szobák.

Mindenféle európai nyelvet hall itt az ember és álmos — kendőbe, (paplanba) bujt gyereket lehet látni és mindenki siet, hogy a szállodától mintegy 80 mm. magasban fekvő szamár-csucsra (Esel Gipfel) mielőbb feljuthasson, hogy valahogy a nap feljöttének látását el ne mulassza. Gyönyörű látvány volt tényleg, midőn kevés várakozás után megjelent az első napsugár a lassanként előtűnő hóval fedett berni Alpok csucsaiban; míg lent a mélységben az erdők, tavak, a füstként hömpölygő gőztől alig látszanak.

(Folyt. köv.)

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 78.

Bérlet 64-ik szám „A”

Holnap, szombaton, decz. 15-én, másodsor:

Az aranyasszony.

Vigjáték 3 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

Eva Fái Flóra	Péter Odry Á.
Gerleyári Tanay Fr.	Balázs Ifj. Szatmáry
Znojomszky Sziklay M.	Agnes T. Halmi M.
Borbála Kiss Irén	Gyuszi Szabó Irma

Holnapután, vasárnap, decz. 16-án két előadás.

Délután 3 órakor, félhelyárral:

A bibliás asszony.

Operette 4 felvonásban.

Este 7 és fél órakor, rendez helyárral, bérlet-szünetben, Péchy Aranka vendégfelléptével:

A cigány.

Eredeti népszimű 3 felvonásban

Laptulajdonos: a Csokonai-nyomda.

Leszállított árak!

Leltározás alkalmából december hó
folyamán a raktáron lévő

Női ruhaszöveteket

színes selymeket, mosó vezekeket,
atlas-satin és batisztokat,
haraszt-kendőket,

valamint

szőnyegeket, függönyöket
tetemesen leszállított áron árúsítjuk el.

Szabó Lajos Fiai

Debreczen, Rózsater.

Több ezer darab
maradék női ruhaszövetekből
feltűnő olcsó áron.

7 méter egy ruhának való női
divatszövet 1 frt 75 kr.

**Naplók,
Főkönyvek,
Pénztárkönyvek,
Folyószámlakönyvek,
Lejárati könyvek,
Előjegyzési könyvek,
Bevásárlási könyvek**

különböző nagyságban és vas-
tagságban, a legfinomabb könyv-
papirosból készítve, erős kötés-
ben.

Másolókönyvek

patent mutatóval, japáni papi-
rosból

legolesőbb beszerzési forrása

a Csokonai-papirkereskedés
Kossuth-utca 13.

MIHALOVITS I. gyógyszerháza a „Kigyó“-hoz

DEBRECZENBEN

Ajánlja

Harmat-arczporát (pouder)

mely készítmény üde színt kölcsönöz az arcznak s nem
rontja az arczbőrt. Kitűnő illata, teljesen ártalmatlan volta,
valamint finomsága által vetekedik bármilyen arcz- vagy
rizspporal. Jól tapad és igen jól fed.

A **Harmat-Creme** s **Harmat-szappannal** együtt
használva az arczbőrt üdévé, széppé teszi s megóvja a
megránczosodástól. **Kapható háromféle színben** (fehér,
rózsa s creme szín). Minta doboz **Harmat-pouder** ára
50 fillér (pamacssal 60 fillér). Nagy doboz ára 1 korona
80 fillér. — Ajánlja továbbá következő **arczporait**:
Berlini fettepouder (háromféle színben) kis dobozban.
1 doboz 40 fillér.
Veloutin-pouder (háromféle színben) kis dobozban.
1 doboz 60 fillér.

Berg S.**husfüstöldéje**

Bécs, I., Franz-Josef-Quai 3. und Adlergasse 5.

Készít széleskörben ismert, kiválóan
ízletes

Prágai füstölt husnemeket.

Ismételadók illő jutalék mellett ke-
restetnek.

Pincze

hordós és üvegezett borok
beraktározására kiválóan al-
kalmass, a **Kossuth-utca**
elején kiadó. Czim a kiadó-
hivatalban.

Hirdetések

a legjutányosabb árban felvételnek
kiadóhivatalunkban

Kossuth-utca 13. sz.

! Nagy Karácsonyi Vásár !**Halmágyi Sámuel**

női felöltők áruházában, Debreczen, Főtér

A RAKTÁRON LÉVŐ

Kabát, **Plüsch kabát,**
Paletó, **Gallér,**
Bunda, **Blousok,**

Övök,
Jabok,
Csokrok stb.

Szörmeárukban :

Gallér, **Sapka,**
Karmantyú (Muff) **Collier** stb.

feltűnő olcsó árakban lesznek eladva.